

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: Mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskeland

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.

„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren fru Vanberg privat 30487 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun tirsdag kl. 3—4.

INNHOLD: Hyrdebrev for fasten 1937. — Fra Vikariatet. — Den danske ungdom erklærer smusslitteraturen krig. — Bonneintensjon for mars. — Efter den eukaristiske kongress. — Forfærdende tale. — Fasteprekener i Oslo. — Den gygne rose - — Bokanmeldelse. — «Kommunisme og kristendom» - et aktuelt foredrag. — Vi henleder oppmerksomheten på. — Herhjemme.

Hyrdebrev for fasten 1937.

II

Det eneste lægemiddel for vår tids onder, høitelskede i Herren, er å søke i den katolske Kirkes sociale lære, således som den fremgår av Evangeliet og er blitt mesterlig fremstillet av pave Leo XIII i den store rundskrivelse «Rerum novarum» og av vår nuværende pave Pius XI i hans rundskrivelse «Quadragesimo anno».

Den katolske Kirke er likeså overbevisst som socialismen og kommunismen om nødvendigheten av en bedre social ordning i samfundet. Men det kan aldri opnåes med krig og vold. Når volds- makten seirer, så etterlater den alltid hos de be- seirede hat og hevntanker som senere igjen gir sig utslag i kamp og uorden. Kirken anerkjenner fullt ut at mange av socialismens og kommunismens krav er helt berettiget, men det er ved åndelige våpen, ved rettferdighet og kjærlighet at seiren må vinnes. At folket, de svake og ubemidlede, arbeid- dere og tjenerskap og håndverkere slutter sig sam- men til en enhetsfront, er i og for sig ikke noget galt, nei, det er tvert imot en naturrett som hevdes og forsvares av Kirken, men dette må ikke føre til urettferdighet og voldshandlinger eller utarte til tyranni og undertrykkelse av personligheten og arbeidets frihet.

Det er aldeles uberettiget når socialismen og kommunismen beskylder Kirken for å ha inngått ekteskap med høifinansen og statspolitikken og for å tale deres sak, mens den skulde la folket sukke og lide under tunge byrder. Vel vil vi ikke nekte at det har vært Kirkens menn som, lenket av

tradisjonelt og konservativt transsyn, har følt sig vel tilfreds med de urettferdige sociale tilstander og ikke forstått folkets nødsrop. Men det er skjedd på tross av Kirkens røst og Kirkens lære.

Kirken som sådan forsvarer ikke den kapitalisti- ske verden, som utnytter arbeidernes krefter til å berike sig. Kirken har tvert i mot forkastet en sådan kapitalisme like fra Jesu bergpreken inntil den dag idag. «Jeg ynkes over folket,» har den alltid ropt med Kristus, da den først forbedret slavenes kår inntil den litt etter litt helt fikk ut- ryddet slaveriet. Til alle tider har Kirken arbeidet ikke alene for det moralske, men også for det sociale livs fornyelse, og fordømt den materielle undertrykkelse av mennesker ved andre menne- sker som stridende mot den kristelige kjærlighet og den menneskelige verdighet.

Hvor blir den menneskelige verdighet satt så høit som i kristendommen, som ser i mennesket ikke bare et vesen med fornuft, men et Guds barn, likefullt om det er fattig eller rikt, av lav eller høi byrd? Hvem setter videre grenser for frihet og broderlighet blandt menneskene enn Kirken som omfatter alle klasser og alle raser med den samme kjærlighet? Hvem appellerer mere til samarbeide av alle samfundslag, av alle land og folkeslag for å skape en bedre social orden, en rettferdighetens, fredens og kjærlighetens orden, enn Kirken for hvem det gis hverken høi eller lav, jøde eller greker, men som betrakter alle mennesker som elskede barn, alle skapt i Guds billede til den samme evige lykke hos Gud?

Kirken hevder bestemt at proletariatklassen helt bør ophæves eller frigjøres, det vil si *at alle mennesker bør ha privateiendom eller iallfall ha den mulighet å erhverve privateiendom*. Og dette er ikke bare mulig, men svarer til rettferdighetens krav. Når vi på den ene side ser en kjempeskare av ubemidlede og på den annen side et fåtall med svimlende store formuer, så er det klart at jordens goder er til stede i rikelig mål, men ikke fordelt på den rette måte. Rettferdighetens krav forbyr at den ene klasse utelukker den annen fra å få del i utbyttet og fordelene, da utbyttet jo er resultatet både av kapitalen og av arbeidet. Derfor må også utbyttet fordeles til alle parters fordel, så at også en del tilflytter dem som yder arbeide. På denne måte blir arbeiderne satt i stand til å skaffe sig tilstrekkelige midler, så de kan trygge sin fremtid og også i vanskelige tider ernære sig og sin familie.

Arbeidet må i hvert fall skaffe arbeiderne så meget til mat, bolig og klær at de ikke må føre en trykket tilværelse, ti det må alle huske på og være forvissnet om at arbeiderne ikke er dårligere borgere i samfundet enn de som har opnådd mere av jordiske goder.

Det er kun således at vår tids urettferdige kapitalisme forsvinner og at det skapes en basis for sosial rettferdighet. Vel må det alltid være kapital, da jo ellers intet foretagende kunde utføres, men kapital og arbeide er avhengige av hverandre. Kapital kan ikke bestå uten arbeide og arbeide ikke uten kapital.

Således forsvarer Kirken en rettferdig eiendomsrett og tillike varetar den arbeidernes krav og interesser, alt til beste for hele samfundets felles vel. «Naturen,» sier pave Leo XIII, «har ordnet alt til endrekthet og gjensidig harmoni. Og likesom der i det menneskelige legeme, tross lemmenes forskjell, er samklang og likevekt i det gjensidige forhold, så har også naturen ordnet det så at de forskjellige klasser i samfundets legeme skal stå i endrektig forhold til hverandre.» (Rerum novarum).

En viss stands- eller klasseforskjell vil selvfølgelig alltid vedbli å bestå. Det er overhodet ikke mulig å tenke sig et samfund uten denne grads-forskjell, ti på den ene side er samfundet ikke en ophøpet masse av menneskelige legemer, men en levende organisme av frie mennesker, som har alle forskjellige anlegg i intelligens og arbeidsevne, og på den annen side har samfundslegemet så mangeartede funksjoner som alle er like viktige til det

felles gode, men som må utøves av forskjellige krefter.

Kirken vil således utjevne de avgrunner og nedbryte de murer som skiller menneskene. Den rekker hånden både til de besittende og de ubemidlede for at de skal samarbeide uten hat og uten kamp i rettferd og kjærlighet og på den måte skape en bedre og mere menneskeverdig social orden. Samfundsånd, utjevning av motsetningene, samarbeide av alle klasser og stender, arbeidernes medbestemmelsesrett, det er ifølge Kirken betingelser for sosial rettferdighet og forbedring av de politiske, sociale og økonomiske kår. Disse krav er både demokratiske og naturberettiget, og derfor kristelige.

Når kommunismen hevder at den tilstreber en økonomisk og social orden, hvor alle kan spise sitt brød i sitt ansikts sved, hvor det ikke er plass for dem som ikke arbeider og hvor den enes utnyttelse av den annen er utelukket, så hevder Kirken aldeles det samme, men ved arbeide forstår Kirken ikke bare det legemlige arbeide, men også det intellektuelle. Dessuten hevder Kirken at virkeliggjøringen av disse krav er umulig, når de ikke er støttet av den kristelige tros og den kristelige morals krefter. Det er kristelige fordringer og deres virkeliggjøring krever et kristelig moralsk grunnlag.

Derfor må også en bedre social orden, dersom den skal vare, være en kristelig orden. Ikke fordi den blir foreslått og krevet fra kristelig og kirkelig hold, men fordi de kristelige grunnsetninger er samfundets vesen og mål. Uten religiøs fornyelse og religiøs fordypelse i en levende kristendom kan det derfor ikke gis nogen sann social reform, ingeh varig økonomisk og kulturell forbedring. Alle sanne verdier som høiner og adler mennesket er kommet til oss fra Kristus. Det er disse verdier som har hevet menneskene op av deres fornedrelse og gjort alle mennesker til ett, som lemmer på Kristi legeme, og således skapt grunnlaget til et samfund av brødre, til harmonisk samarbeide og social forståelse.

Her er det at Kirkens og kommunismens veier skiller. Kommunismen har en rent materialistisk opfatning av det menneskelige liv, og den medfører tilintetgjørelsen av alle kristelige og vel — til syvende og sist — også alle åndelige verdier, idet den utrydder enhver religiøs idé, berøver den menneskelige person for all selvstendighet og alle private rettigheter, og nedverdiger familien som Kristus har adlet og helliget. Vel roser den sig av å være en bevegelse til arbeidernes og de under-

tryktes frigjøring, og mange velmenende og edelsinnede mennesker lar sig forføre og medrive av kjærlighet til demokratiet og den menneskelige frihet. Men det er en skjebnesvanger feiltagelse å tro at kommunismen tjener friheten og demokratiet og forsvarer arbeidernes sanne rettigheter. Den fører tvert imot til et brutalt diktatur uten tro og religion, hvor ethvert privat og fritt initiativ blir underkuet, den fører til en undertrykkelse og et slaveri som er større enn de som hersket i den antikke hedenske verden, da den omfatter alle mennesker som bare blir en allmektig diktators eller en til Gud opphøiet stats slaver.

Det er derfor Kirken bekjemper og av all makt må bekjempe kommunismen, som er menneskehetens største fiende i hele verdenshistorien. Det er derfor at den forbyr og må forby alle sine tilhengere å fremme kommunistiske bevegelser, det være ved å bli medlem av dem eller ved å stemme på dem eller ved å støtte dem på annen måte. Dog vel å merke, Kirken gjør ikke dette fordi kommunismen er et politisk parti, som fremsetter mange berettigede krav som også Kirken fremsetter, men fordi den forneker de åndelige verdier og fører menneskeheten til avgrunnen.

Det er også derfor at alle de som tar sig samfundets og menneskehetens ve og vel til hjerte, hvilken verdensanskuelse de enn ellers måtte hylde, må ta kampen op mot kommunismen og danne en enhetsfront mot den felles fiende. Og det kan kun skje når alle politiske særinteresser settes til side og alle de meningsløse stridigheter ophører for å arbeide i gjensidig forståelse for samfundets og menneskehetens felles vel.

*

Mange vil vel her innvende at Kirken ikke bør blande sig op i politikk. Nei, det bør den heller ikke og som sådan gjør den heller ikke det. Men på den ene side hender det ofte at politikken kommer inn på et område som Kirken alene har fått i oppdrag til å bestemme over og som den ikke kan tåle å bli tråkket under føtter, uten å fornekte sin guddommelige sending. Det er ikke Kirken som driver politikk, men det er politikken som gjør overgrep mot religionen og søker å gjøre sig til herre over den. På den annen side har politiske og sociale spørsmål ofte en moralsk karakter, det vil si, de streifer inn på moralen og her har Kirken et ord å si, selv om Kirkens mål ikke er politikk, ikke engang de sociale spørsmåls løsning. Dens mål er å føre menneskene til den evige salighet ad den vei

som Kristus selv har anvist. Men Kirken har den plikt å vokte over at politiske og sociale bestrebelsers ikke kommer i strid med moralloven og samvittigheten. Gud står over staten og politikken, og når disse vil legge Kirken og Kirkens barn hindringer i veien for å gi Gud hvad Guds er, så er det Kirkens hellige plikt å minne dem om at de ikke kan sette sig utover Guds og naturens lov. Når Kirken bekjemper et politisk system, så er det ikke fordi det er et politisk system, men ene og alene fordi det angriper åndelige verdier og strider mot den sannhet Gud har åpenbart eller mot den morallov Han har gitt menneskene. Når den derfor bekjemper sosialismen og kommunismen og andre totalitære politiske systemer, så gjør den intet annet enn å verne om den skatt Gud har betrodd den.

Det er et *hovedprinsipp*, som er soleklart, at også den sociale ordning er en del av den moralske verdensordning og at alle politiske og sociale handlinger også må bedømmes ut fra deres moralske side. Alle slagord om uavhengig politikk eller kunst eller kultur er meningsløst nonsens og i direkte strid med moralloven. Det går nu en gang ikke an å sette sig utover Guds og naturens lov, det være i politikk eller sociale institusjoner, uten å gjøre opprør mot Gud og skade menneskehetens sanne interesser og verdier. Og hvor dette skjer må Kirken gripe inn, uten at det kan kalles innblanding i politikk.

En katolikk, som vilde handle mot disse grunnsetninger eller forsvare et politisk system som forkaster disse grunnsetninger, handler ikke mere som katolikk og er i strid med sin religiøse overbevisning og sin egen samvittighet. Vel lar Kirken enhver katolikk full frihet til å følge det eller det politiske system som han synes best om, men det må efter sitt vesen og sitt program ikke være et system som bekjemper moralske verdier og tilstreber mål som er i strid med den kristelige kjærlighet og menneskets bestemmelse.

*

Som samfundsborgere har katolikkene selvfølgelig den plikt å ta del i det politiske og sociale liv, det vil si, å medvirke til det offentlige felles gode, til statens og samfundets vel, til de sociale og økonomiske spørsmåls løsning, men de må gjøre det i overensstemmelse med de kristelige prinsipper. Det er kun på denne måte at de hjelper til å danne det statlige, sociale, økonomiske liv så at det svarer til hele folkets vel og deres egen samvittighet. Innenfor den åpenbarte sannhets og morallovens

grenser har de full frihet i politikken. Prinsipielt kan de støtte ethvert parti som står på kristelig og naturrettslig grunnlag, uten at de derfor nødvendigvis må gå god for hele dets program og alle dets meninger eller forslag.

Alle politiske og sociale bestrebelsler i et samfund må være basert på et naturrettslig og kristelig grunnlag og gå ut på å skape tilstander som tar bort enhver årsak og anledning til uro og klassekamp. Og de må gå ut på å skape et sinnelag som tar avstand fra enhver voldshandling og søker sin rett ad fredens, forståelsens og fordragelighetens vei.

Staten og statspolitikken har ene og alene det formål å arbeide for landets og folkets vel og derfor må staten og politikken helt stå i de sociale interessers tjeneste og ikke omvendt. Deres formål er å skape social rettferdighet, fred og velvære, gjensidig forståelse og harmonisk samarbeide blandt alle samfundsklasser, idet de samtidig respekterer den menneskelige personlighet og den personlige frihet. Det er en sørgelig foreteelse når, som det så ofte hender, de sociale spørsmål blir brukt som middel eller påskudd til partipolitikk eller politisk maktbegjær.

Derav fremgår også at den totalitære stat svarer mindre til menneskets frie natur, da den gjerne optrer som allmektig herre uten å ta hensyn til borgernes personlige frihet og medfødte rettigheter og glemmer at staten er der for menneskenes skyld og ikke menneskene for statens skyld. Og når Kirken krever at staten skal stå på et kristelig grunnlag, så ønsker den dog ingenlunde et kristelig eller katolsk diktatur som kun kan være til skade enten på grunn av frihetens undertrykkelse eller på grunn av fare for innblanding i religiøse og kirkelige anliggender. En demokratisk stat, hvor alle borgeres frihet og samvittighet blir respektert, hvor det står alle fritt å gruppere sig i politiske partier og ved lovlige midler søke å løse de sociale spørsmål til hele samfundets beste, er den mest formålstjenlige, og den bør derfor tilstrebes av enhver sund politikk.

* *

*

Høitelskede i Herren, vi har alle den plikt å hjelpe til at det skapes bedre sociale forhold. Det gjør vi først og fremst ved å tilegne oss Kristi ånd og ved å la oss gjennomtrengte av den levende kristendom, hvis første og største bud er kjærlig-

hetsbudet. I et samfund hvor kristendommen vilde ha gjennomtrengt alle mennesker, de styrende og de styrede og alle samfundsklasser, vilde også alle sociale spørsmål være løst, ti alle motsetninger mellom kapital og arbeide, mellom høiere og lavere klasser er i direkte strid med Evangeliets ånd, som vil at alle mennesker skal være brødre og søstre. Leser vi ikke om de første kristne, som helt var gjennomtrengt av Kristi ånd, at «det ikke fantes nogen trengende iblandt dem». (Ap. gjern. 4, 34)? Å eie den levende kristendom, det er å vandre i Kristi fotspor, i Hans fotspor som hadde medynk med folket, som valgte sine apostler blandt fattige fiskere, som spiste med tolderne og synderne, som var de fattiges og undertryktes venn, som uttalte sin dom over den rike frådser, mens han priste salig den fattige Lasarus.

Vi må hjelpe til å stenge de kilder som nøden og elendigheten flyter fra, ikke alene ved leilighetsvis å åpne vår portemoné, men fremfor alt ved å vise forståelse for all nød og elendighet og stille oss av all energi og av hele vår sjel på de ulykkeliges side. Arbeiderklassen må vi omfatte med særlig kjærlighet og velvilje, med aktelse for deres menneskeverdighet, med takk for deres hårde arbeide til samfundets vel og vi må møte dem med særlig høflighet og godhet. Vi skal ikke vurdere menneskene etter deres stilling eller deres penger eller deres klædrakt, men etter den uendelige verdi av deres sjel som Kristus har kjøpt med sitt blod.

La oss da, høitelskede i Herren, behandle arbeiderne og tjenerne og håndverkerne så som Kristus har behandlet de fattige og trengende, som elskede brødre, og huske på at vi en dag vil bli dømt etter den måte på hvilken vi har behandlet Kristi minste brødre.

Den treenige Guds velsignelse stige rikelig ned over eder alle og forbli hos eder alltid. Amen.

Dette hyrdebrev blir å oplese i alle kirker og offentlige kapeller på de to første søndager i Fasten både i fromessen og i høimessen.

Gitt i Oslo den 25. januar 1937.

† Jakob Mangers.

Biskop av Selja. Apostolisk Vikar.

Bønneintensjon for mars:

For dem som for Kristi skyld lider forfølgelse.
For de amerikanske indianeres omvendelse.

Fra Vikariatet.

Til Vikariatets presteskap og troende —
hilsen og velsignelse i Herren!

Med hele det norske folk gleder vi oss opriktig over at Gud har skjenket det en arveprins og vi frembærer vår hyldest og våre ærbødigste lykkønskninger til det avholdte kongehus og da særlig til Deres Kongelige Høiheter Kronprins Olav og Kronprinsesse Märtha. Av hele vårt hjerte vil vi takke Gud for denne store miskunnhet og be Ham bevare og vel-signere den lille prins.

Derfor skal det på søndag 28. februar i alle kirker og offentlige kapeller etter siste evangelium i høimessen bes bønner for fedrelandet (side 151 i Bønneboken) og derefter synges «Te Deum» eller «Store Gud, vi lover dig».

Gitt i Oslo 22. februar 1937.

† **Jacob Mangers,**
biskop av Selja,
apostolisk vikar.

Den danske ungdom erklærer smusslitteraturen krig.

Det gamle år gikk i Danmark ut med en meget gledelig begivenhet: i flokk og følge utsendte landets ungdom en krigserklæring mot smusslitteraturen. Politiske, kulturelle og kirkelige ungdomsforeninger med i alt 450 000 medlemmer var representert på et møte som den 29. desember avholdtes på Christiansborgs slott og hvor man opstilte et meget positivt program for krigen. Tross politiske motsetningsforhold og tross de vidt forskjellige synspunkter i ungdomsarbeidet som de deltagende organisasjoner representerte, kom man dog til full enighet. Følgende organisasjoner deltok: Venstres Ungdom, Radikal Ungdom, Konservativ Ungdom, Danmarks socialdemokratiske Ungdom, De danske Ungdomsforeninger, K. F. U. M. og K. F. U. K. i Danmark, Studenterrådet ved Københavns Universitet, De danske Skytte-, Gymnastikk- og Idrætsforeninger, Det danske Spejderkorps, Det danske Pigespejderkorps. Dessuten var møtt en representasjon fra Oxfordgruppens nyttårssamling i Kolding. De danske Gymnastikforeninger var forhindret fra å være tilstede på grunn av et styremø-

te i Fredericia, men har gitt sin tilslutning til aksjonen.

Ialt representerte disse foreninger som sagt ca. 450 000 medlemmer.

Efter «Berlingske Tidende» bringer vi følgende referat:

Møtet blev ledet av Konservativ Ungdoms formann, fullmektig, cand. polit. Aksel Møller, og representanten for Venstres Ungdom, redaktør Hans Bagge, Høng, og formannen for Den socialdemokratiske Ungdom, folketingsmann H. C. Hansen holdt de innledende foredrag. De fastslo at kampen må føres såvel imot de direkte pornografiske skrifter og blad som mot den overhåndtagende mengde av underlødige, kulturnedbrytende og fordummende tidsskrifter og blader, der i stigende grad dominerer i kiosker og andre salgssteder.

Der fant sted en lengere forhandling som endte med at man nedsatte et arbeidsutvalg, som kom til å bestå av forstander J. M. Jensen, Brøderup Høiskole, der representerte De danske Ungdomsforeninger, og som valgtes til utvalgets formann, generalsekretær Chr. Baun fra K. F. U. M., korpssekretær, frk. Ehrenskjold fra Det danske Pikespejderkorps, folketingsmann, forbundsformann H. C. Hansen fra Den socialdemokratiske Ungdom, fullmektig, cand. polit. Aksel Møller fra Konservativ Ungdom, redaktør Hans Bagge fra Venstres Ungdom og redaktør Helge Larsen fra Radikal Ungdom.

Møtets deltagere blev enige om følgende praktiske forholdsregler:

1. Arbeidsutvalget søker en konferanse med justisministeren angående en skjerpet håndhevelse av straffelovens paragraf 234.
2. Arbeidsutvalget søker statens økonomiske støtte til i forbindelse med biblioteks- og opplysningsfolk å iverksette en propaganda for bibliotekene og god lesning og dermed samtidig mot den nedbrytende smusslitteratur.
3. Der gjøres forsøk på å få fremstillet korte propagandafilms til forevisning i alle danske kinematografer.
4. Ved en konferanse med representanter for pressen søkes denne mobilisert til et samlet fremstøt mot den dårlige og for den gode lesning. I forbindelse med pressekampagnen søkes kontakt med innflytelsesrike personer innenfor presse, litteratur, kirke, skolevesen og kulturarbeide forøvrig, med det formål å påkalle deres støtte og medarbeide.
5. Der rettes henvendelse til statsradiofonien om en eller flere utsendelser i relasjon til den reiste kampagne.
6. Om fornødent søker arbeidsutvalget avholdt en konferanse med kioskeierne og med utgiverne av angrepne tidsskrifter. Der påtenkes en-

dere en henvendelse til bok- og bladorganisasjonene.

Møtets deltagere vedtok til slutt å rette en sterk appell til den samlede danske offentlighet og i særdeleshet de unges hjem om å yde den påbegynte aksjon størst mulig støtte, idet man må anse det for vesentlig at der reises en bred offentlig opinion imot såvel utgivere, redaktører som forhandlere av sådanne blade, pjecer og tidsskrifter, der virker nedbrytende og fordummende.

Møtets deltagere ønsker dog samtidig sterkest mulig å understreke aksjonens positive karakter. Vi ønsker — heter det — lysten til god lesning fremmet. Vi ønsker dansk ungdoms fritidsopmerksomhet koncentrert om biblioteker, om god lesning og om deltagelse i sunt ungdomsarbeid etter den enkeltes politiske eller religiøse innstilling.

Så vidt vi forstår, vil man søke den økonomiske støtte fra statens side ved en henvendelse til undervisningsminister Jørg. Jørgensen, hvem vi derfor har bedt om å uttale sig om den iverksatte aksjon. Ministeren svarte:

— Før jeg kan ta stilling til en henvendelse om økonomisk støtte, må jeg få anledning til å forhandle med bevegelsens ledere. I øieblikket kan jeg kun si at jeg finner det overmåte gledelig at ungdommen selv tar op arbeidet for å rense ut. Der er ingen tvil om at der finnes meget dårlig lesestoff. Jeg ser i den innlede aksjon et tegn på at vår tids ungdom er sunt innstillet, og de unge, der nu skal arbeide med saken på grunnlag av det opstillede program, kan regne med at jeg vil følge deres arbeide med den aller største interesse.

Det skal bli interessant å se om det vil lykkes denne veldige aksjon å nå sitt mål. Man tør håpe det, da den er vel underbygget, har en så almindelig tilslutning og kan gjøre regning på myndighetens sympati og støtte. Det forhåpningsfulle og gledelige ligger kanhende særlig i at initiativet er utgått fra de unge selv uansett politisk partifarve eller andre skillende linjer — som en av de unge efter møtet uttrykte det: — Aksjonen har ganske simpelt sitt utspring i den kjensgjerning at smusslitteraturen direkte motvirker de ideelt betonte ungdomsorganisasjoners arbeid, det være sig religiøst, politisk eller folkelig. Som en ungdomsleder sa: Vi ønsker å forhindre den fordummelse av våre jevnaldrende, der finner sted gjennom aviser som er uten mening, uten anskuelse og utelukkende diktert av hensynet til den størst mulig fortjeneste. Det er det som er bakgrunnen for ungdomsorganisasjonenes initiativ, og vi går nu ut i arbeidet for å reise en kraftig opinion mot den smusslitteratur som intet godt gjør, men kun bidrar til å fordumme og trekke våre kamerater nedad! Vi gjør det i tillit til at vi vil være i stand til å holde rent i eget hus!

Etter den eukaristiske kongress.

I anledning av den nu avsluttede eukaristiske kongress i Manilla skriver «Schönere Zukunft»:

«I våre dager trenger vi hårdt til slike fester som høiner vårt følelsesliv. Ti nu forsøker en fryktelig og beklagelsesverdig gudløshetskongress i Moskva, hvori har deltatt 16 000 delegerte, å bringe menneskeheten det inntrykk — ved hjelp av antireligiøse taler som selv hedningene vilde betegne som en skjendsel — at den gamle Gud er død fordi det har behaget noen revolusjonære i Kreml å erklære ham for å være det! Disse revolusjonære opgir kjempetall for å imponere mengden med hvor mange de er. Og de hylder Stalin som sin Frelser — parat til å bekjenne sig skyldig i alle majestetsforbrytelser, om det skulde behage ham å la dem skyte. Men så kommer den eukaristiske verdenskongress med sine millioner av deltagere og hylder den Gud som bor i blandt oss og den Frelser, som stadig er de fattige og barnas venn.

Ja, vi trenger disse kongresser. Ti de hjelper oss ikke alene til å erkjenne den ophøiede sannhets hemmelighet i vår ånd, men også til å la denne sannhet inngå som en del av vårt kjød og blod. Den eukaristiske kongress viser oss at ingen av verdens mange symboler kan sammenlignes med dette sinnbillede om rummer verdens Frelser i sig. Her er alt oppfylt og det symbolske blitt til levende sannhet. En ånd som Goethe, som besatt en så fin forståelse for alt som lever, forstod også det katolske sakrament og har helt enestående vakkert skildret dets hemmelighetsfulle organisme. Og som ham må alle føle som har den ringeste kontakt med sanne og ekte verdier.

Det er ikke for meget sagt når man betegner Eukaristien som den guddommelige spire til all kristen kultur. For å ære den i Tabernaklet skjulte Gud har de største arkitekter bygget, de genialste malere blandet sine farver, Palestrina komponert sine udødelige koraler, gullsmedene hamret og klokkestøperne, billedhuggeren og flinke kvinnehender skapt kostbare kunstverker. Ut fra kirkerummet har teatret utviklet sig — og ved siden av disse synlige utslag av skapende kulturkrefter stråler alle de usynlige virkninger som har utspillet sig i de troendes tanke-, følelses- og viljelig og skjenket kristne sjeler mot og kraft, inderlighet og offervilje.

Ti det er vel sann kultur som er tett knyttet til Eukaristiens hemmelighet — en kultur som er som den herlige kledning, hvori Kristus skrider gjennom verden. Og er denne kultur ekte og fylt av levende tro, kan den støte alle avguder fra deres trone og bekjempe alt barbari. Midt iblandt teknikk og alt man pleier å kalle fremskritt hevder Kirken

Forfærdende tale.

Som man vil vite har det 7. februar i år i gudløshetens hovedsete Moskva, vært avholdt en kongress av organiserte gudsfjender. Man må i den anledning med gru minnes den tale som «kamerat» Jarow-slawski holdt på forrige års kongress og hvor han ifølge det stenografiske referat bl. a. uttalte:

« . . . Vår kamp mot religionen adskiller sig prinsipielt fra forige tiders forskjellige antireligiøse organisasjoners — også fra kampene ført av de franske encyclopedister, forløperne for den moderne ateisme. Vår kamp er en ny klasses og en ny tidsalders kamp — det er det revolusjonære proletariats kamp, som river også de borgerlige partier med sig og sønderslår alle former for menneskets utnyttelse av mennesket. Proletariatets revolusjonære parti bekjemper religionen og pavene som omtåker og forgifter arbeidernes samvittighet. Det bolsjevistiske parti betrakter i motsetning til tallrike partier i den II. Internasjonale ikke religionen som partimedlemmenes privatsak da oktoberrevolusjonen har rettet et drepende slag mot alt religiøst slaveri og millioner har derfor kastet sine lenker av sig.

Allerede i revolusjonens første år kunde vi notere en mektig suksess for partiets og ungkommunistenes arbeid for å befri folket for religionen. Men vi må ikke glemme at der også i andre land gis millioner som ennå bærer religionens lenker og ennå ikke er befridd for den religiøse ideologi og de kirkelige organisasjoners innflytelse. Dette forplikter oss til ikke å bli trette, men tvertom forsterke vårt antireligiøse arbeid . . . Kampen mot de religiøse rester i menneskets bevissthet er ikke slutt og for å kunne føre den med ennå større resultat er en sterkere organisasjon av våre gudløses arbeid uundgåelig».

Og hvad det vil si kan man få et inntrykk av når man ser hvad «de kjempende gudløses forbund» har utgitt av bøker og brosjyrer i de 10 år det har bestått. Istedenfor tidsskriftet «den gudløse», som nylig er gått inn, men utkom i et oplag på 300 000 eksemplarer utgis der nu — sa Jaroslavski ennvidere — «et illustrert gudløsdagblad og forskjellige antireligiøse aviser på det tartariske, georgiske, ukrainske og armenske sprog. Titusener av gudløsceller er opprettet — langt over 2 millioner barn har vi organisert og de fører ateismens ideer inn i skolene. Vi har åpnet 30 antireligiøse museer hvorav noen er berømt i hele Europa — bl. a. det antireligiøse centralmuseum i Moskva, museet for religionsskolene i Leningrad, og museet i den forhenværende St. Isak-katedral. At interessen for disse museer er stor viser det faktum at centralmuseet i 1933 blev besøkt av 50000

sig som bæreren av det eneste virkelige fremskritt: sursum corda! En triumf for vår Gud, skjult blandt oss i Sakramentet!

mennesker, i 1934 av 47657, i 1935 av 157 000. Vi akter nu å ta kampen mot religionen op med nye krefter og med nye midler. Det er ennå meget å gjøre selvom tallrike kirker og ordenshus er blitt til arbeiderklubber, folkehus og samfundsskoler.

Kamerater! Religionshistorien er historien om den avskyeligste forbrytelse mot menneskeheten! Det betydningsfulle ved vår kamp er at vi er de første som er begynt å bygge et nytt samfund som forneker Gud og religionen. Vi er stolt av at vi har rensket vårt herlige socialistiske fedreland fra overtroen, s uvidenhets, dumhetens og den åndelige alkohols åk — med andre ord fra religionen.

Og det er vår klippefaste overbevisning at vi også vil befri hele verden!»

Fasteprekener i Oslo.

I tilknytning til vår tidligere meddelelse om fasteprekener, vil vi opplyse at pater Lutz vil tale under høimessen i St. Dominikus kirke om søndagene kl. 10,30 om **De kristnes enhet med Jesus**. Den første preken holdes førstkommande søndag 28. februar og vil omhandle: Vårt møte med Jesus i troen.

Dominikanerpater Busch vil som før meddelt holde tyske fasteprekener i St. Olavs kirke. Disse vil bli holdt i Pasjonsuken — onsdag, torsdag og fredag aften kl. 7 — som en forberedelse til påske.

Dessuten vil det som vanlig bli holdt retrett for St. Josefsforeningen og Ynglingeforeningen, i år henholdsvis ved fransiskanerpater Boers og mgr. Irgens.

Den gylne rose - i år til dronning Elena.

Den 7. mars — søndag Lætare — vil pave Pius XI velsigne «den gylne rose», som vil bli overrakt dronning Elena av Italia i anledning hennes 40-års bryllupsdag av den pavelige nuntius erkebiskop Borgogini-Duca.

Den gylne rose er et overordentlig vakkert og omhyggelig utført rosentre i ekte gull, litt over en meter høit. Det står i en praktfull håndhamret sølvvase som bærer en inskripsjon samt det pavelige våpen. I selve rosenes gylne blader er der små krystallflakonger som inneholder de fineste essenser, hvilke utsprer en herlig duft.

Rosen er et symbol på den guddommelige kjærlighet slik som den åpenbarer sig i lidelsen. Samtidig er den også den hellige Jomfrus emblem. For i

tiden blev «den gyldne rose» farvet rød til erindring om Frelserens lidelse — nu frembringes den samme virkning ved hjelp av en stor innsatt rubin.

Rosen er alltid blitt innviet søndag Lætare av den Hl. Fader selv, og ceremonien har funnet sted enten i det sikstinske kapell eller i Sala dei Paramenti. Etterpå blir den overrakt til sin mottager ved en særlig utsending.

Den gyldne rose skriver sig helt fra 1049, i hvilket år pave Leo IX konsektrerte klosterkirken til abbediet av det hellige kors i Wolfenheim og stillet det direkte under den Hl. Stol, istedenfor under den stedlige kirkelige myndighet. Som tribut skulde abbedissen hvert år en uke før midtfastesøndag sende paven en gylden rose av en viss vekt og form. Disse roser utdeltes så som særlige hederstegn — ikke alene til fyrstelige damer, men også til kirker og helgenskrin. Pave Pius IX sendte således en til Lourdes og en til Loreto. Forøvrig er det en meget sjelden utmerkelse — hverken Pius X eller Benedikt XV utdelte den. Pius XI har før sendt en til dronning Ena av Spania og dronning Elisabeth av Belgia.

„Kommunisme og Kristendom“ — et aktuelt foredrag.

Et av de spørsmål som stadig er gjenstand for drøftelse idag, er forholdet mellom kristendommen og kommunismen. Som våre lesere vil vite blir dette spørsmål meget klart belyst i Hs. Høiærverdighet Biskopens hyrdebrev i år om Kirkens stilling til de sociale spørsmål.

I Danmark har pastor Hubert Messerschmidt holdt et foredrag om «Kommunisme og Kristendom», som har vakt adskillig opsikt. Da pastor Messerschmidt er kjent som en ypperlig foredragsholder, har St. Olavs Forbundet bedt ham komme til Norge og dra på turné med sitt foredrag om dette høist aktuelle emne. Tirsdag 2. mars vil pastoren tale i Fredrikstad, den følgende dag på Hamar, fredag 5. mars i Trondheim og søndag 7. mars i Oslo. Derefter reiste pastor Messerschmidt til Arendal, Kristiansand, Stavanger og Bergen. På tilbakeveien til Danmark vil han antagelig holde foredrag i Halden.

Bokanmeldelser.

Gerhard Rauschen og Alfred Otto S. J.: Den katolske Kirkes historie (Levin & Munksgaard, København).

Man har lenge måttet savne Rauschens korte og oversiktlige kirkehistorie på dansk som allerede i flere år har vært utsolgt. Nu er dette savn avhjulpet, idet dr. phil. Alfred Otto S. J. har besørget en ny og betydelig forøket utgave av den utmerkede håndbok. Samtidig er den ført á jour helt frem til våre dager.

En rekke avsnitt er helt omarbeidet og det er blitt tilføiet adskillig stoff av betydning. Særlig må det vekke tifredshet at oldkirken har fått en mer utførlig behandling med hyppige henvisninger til kilde-skrifter og arkeologiske monumenter. Dette har sikkert gitt boken øket verdi, men til gjengjeld har det ikke vært til å undgå at prisen er blitt noe høiere enn før. Men har man gjennomlest det gedigne og vel dokumenterte verk på over 300 sider må man innrømme at man får usedvanlig meget for kr. 8,—, otte danske kroner.

Ved sin lette og klare fremstilling, ved den oversiktlige ordning og inndeling av stoffet og det store register er Rauschens kirkehistorie i sin nye skikkelse blitt et ypperlig verk som fortjener stor utbredelse.

H. J. I.

Vi henleder oppmerksomheten på

I.

Vor Frue Hospitals utlodning i Torstedgården. Den holdes bare åpen denne uke ut og dens formål er så godt at det fortjener alles støtte, samtidig med at de opofrende St. Josephsøstre fortjener den oppmuntring og takk som et strålende resultat av deres anstrengelser representerer. Og når man så samtidig får en chance til å hjemføre et eller flere av de herlige håndarbeider som utlodningen omfatter, er det selvsagt at søstrene ikke skal ha appellert forgjeves til vår støtte av deres store og vel-signelsesrike virke.

II.

— den underholdningsaften som N. K. K. F.'s komite for Utdannelsesfondet arrangerer søndag 28. ds. i Foreningslokalet. Ungdommen ligger oss jo alle på hjerte — utdannelsesfondet skal med tiden bli en basis for dens innsats i samfundslivet. Det er derfor selvsagt at alle komiteens tilstelninger fortjener tilslutning — også denne, hvis program finnes på 3. omslagsside.

Herhjemme.

Oslo, Onsdag 17. februar holdtes et møte for foreldre av skolebarn på Oslos katolske skoler. Møtet som hadde fått god tilslutning, blev ledet av sogneprest mgr. Irgens, som gav en redegjørelse for en del av de spørsmål hvis løsning krever et godt samarbeide mellom skole og hjem. Etter forskjellige innlegg gikk man over til å stemme på valg til et foreldre-råd, efter forslag av sognepresten. Valgt blev: D'herrer Honoré Barra og Josef Geist samt fruene Karin Bonort og Ingeborg Hadland. Spørsmålet om det skulde innføres en pliktmessig skolemesse hver uke som også blev forelagt til avstemning, blev besvart bekreftende med stort flertall.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri. Oslo.